

महाराष्ट्र शासन नियोजन विभाग

दृष्टिक्षेपात कोकण विभाग २०२४-२५

अर्थ व सांख्यिकी आयुक्तालय
प्रादेशिक कार्यालय, कोकण विभाग
नवी मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग

दृष्टिक्षेपात कोकण विभाग

२०२४-२५

अर्थ व सांख्यिकी आयुक्तालय
प्रादेशिक कार्यालय, कोकण विभाग
नवी मुंबई

प्रस्तावना

अर्थ व सांख्यिकी आयुक्तालय, प्रादेशिक कार्यालय, कोकण विभागामार्फत 'दृष्टिक्षेपात कोकण विभाग' हे सांख्यिकीय प्रकाशन दरवर्षी प्रसिद्ध करण्यात येते.

महाराष्ट्र राज्याच्या पश्चिमेकडील अथांग अरबी समुद्र आणि पूर्वेकडील सह्याद्रीच्या उत्तुंग रांगा यांच्यामध्ये वसलेला 'कोकण विभाग' केवळ निसर्गसंपन्नच नाही, तर राज्याच्या आर्थिक आणि औद्योगिक प्रगतीचा महत्त्वाचा आधारस्तंभ आहे. शासकीय धोरणांची प्रभावी अंमलबजावणी आणि नियोजित प्रकल्पांची फलश्रुती मोजण्यासाठी अचूक सांख्यिकीय माहिती आणि महत्त्वाचे निर्देशक नेहमीच मार्गदर्शक ठरतात.

कोकण विभागांतर्गत येणाऱ्या मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, ठाणे, पालघर, रायगड, रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग या सात जिल्ह्यांमार्फत दरवर्षी जिल्हा 'सामाजिक व आर्थिक समालोचन' हे अहवाल प्रकाशित केले जातात. या अहवालांमधील पायाभूत सुविधा, कृषी, शिक्षण, सार्वजनिक आरोग्य, वाहतूक व दळणवळण यांसारख्या विविध क्षेत्रांतील महत्त्वाची सांख्यिकीय माहिती संकलित करून या प्रकाशनात समाविष्ट करण्यात आली आहे.

या प्रकाशनातील माहितीचे संकलन करताना वस्तुनिष्ठता आणि अचूकता यावर विशेष भर देण्यात आला आहे. प्रशासकीय व्यवस्थेत वस्तुनिष्ठ सांख्यिकीय माहितीवर आधारित निर्णयप्रक्रिया हे गतिमान प्रशासन आणि सुशासनाचे एक 'अपरिहार्य सूत्र' तसेच 'अविभाज्य अंग' बनले आहे. त्यादृष्टीने, कोकण विभागातील विविध सामाजिक-आर्थिक पैलूंचे वास्तववादी चित्रण करण्याचा हा एक प्रामाणिक प्रयत्न आहे. यातील माहिती केवळ वर्तमानासंबंधी आढावा घेण्यापुरती मर्यादित नसून उद्याच्या शाश्वत विकासाची दिशा निश्चित करणारा एक भक्कम सांख्यिकीय पाया आहे.

हे प्रकाशन धोरणकर्ते, अभ्यासक, विद्यार्थी आणि प्रशासकीय यंत्रणांसाठी एक महत्त्वपूर्ण संदर्भ साधन ठरेल असा मला विश्वास आहे. कोकण विभागाच्या शाश्वत आणि सर्वसमावेशक विकासाची दिशा निश्चित करण्यासाठी यातील माहिती निश्चितपणे उपयुक्त ठरेल.

(ज. द. मेहेत्रे)

सह आयुक्त

अर्थ व सांख्यिकी आयुक्तालय
प्रादेशिक कार्यालय, कोकण विभाग

नवी मुंबई

दिनांक : ०५ मे, २०२६

दृष्टिक्षेपात कोकण विभाग २०२४-२५

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
१	विभागाचा समग्र आढावा	१
२	आलेख	३ ते ११
३	भौगोलिक क्षेत्र (जनगणना २०११)	१३
४	सरासरी पर्जन्यमान	१३
५	प्रशासकीय विभाग	१३
६	स्थानिक स्वराज्य संस्था	१३
७	लोकसंख्या (जनगणना २०११)	१३-१४
८	मुख्य व सिमांतिक काम करणारे (जनगणना २०११)	१४
९	प्रक्षेपित लोकसंख्या (ऑक्टोबर २०२४)	१४
१०	साक्षरतेचे प्रमाण (जनगणना २०११)	१५
११	कृषि	१५
१२	पिकांचे उत्पादन	१५
१३	वहीत धारण (कृषि गणना २०१५-१६)	१५
१४	जमीनीचे वर्गीकरण	१५-१६
१५	एकूण कार्यरत अंगणवाड्या	१५
१६	ग्रामीण भागात शौचालयाची सुविधा असलेली कुटुंबे	१६
१७	जलसिंचन	१६
१८	पाटबंधारे प्रकल्प	१६
१९	वीज	१६
२०	पशुधन (पशुगणना २०१९)	१७
२१	पशुवैद्यकीय सोयी	१७
२२	वाहतूक व दळणवळण	१७
२३	उद्योग व मत्स्यव्यवसाय	१७-१८
२४	सहकार	१८
२५	सार्वजनिक आरोग्य	१८
२६	कुटुंब कल्याण	१९
२७	शिक्षण	१९-२०
२८	व्यापारी बँका	२०

अ.क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
२९	पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा	२०
३०	मागासवर्गीय कल्याणकारी योजना	२०
३१	एकात्मिक ग्रामीण विकास योजना	२०
३२	जिल्हा वार्षिक योजना	२०
३३	आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रम	२०
३४	ग्रामपंचायतींचे उत्पन्न व खर्च	२१
३५	जिल्हा परिषद उत्पन्न व खर्च	२१
३६	महानगरपालिका/ नगरपालिका उत्पन्न व खर्च	२१
३७	नागरी पुरवठा	२१
३८	सहावी आर्थिक गणना (२०१३)	२१-२२
३९	रोजगार निर्मिती	२२
४०	जिल्हा उत्पन्न अंदाज (२०२३-२४)	२२
४१	रस्ते लांबी	२२
४२	परिवहन	२३
४३	पोलीस कर्मचारी संख्या	२३
४४	एकूण न्यायालयांची संख्या	२३
४५	कोकण विभाग आणि महाराष्ट्राची तुलनात्मक माहिती	२५-३०

कोकण विभाग समग्र आढावा

महाराष्ट्र राज्याच्या पश्चिमेस लाभलेल्या सुमारे ७२० किमी लांबीच्या अथांग समुद्रकिनार्यापासून ते पूर्वेकडील सह्याद्रीच्या उंच डोंगररांगांपर्यंत पसरलेला कोकण विभाग हा नैसर्गिक सौंदर्याने नटलेला एक अत्यंत वैशिष्ट्यपूर्ण प्रदेश आहे. स्वच्छ रूपेरी वाळूचे किनारे, गर्द हिरवाईचे डोंगर आणि शांत, आल्हाददायक वातावरणामुळे या विभागाला पर्यटनदृष्ट्या अनन्यसाधारण महत्त्व प्राप्त झाले आहे. प्रशासकीयदृष्ट्या या विभागात मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, ठाणे, पालघर, रायगड, रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग अशा सात जिल्ह्यांचा समावेश होतो. विभागात भौगोलिक क्षेत्रफळ तुलनेने मर्यादित असून मुंबई शहर, मुंबई उपनगर आणि ठाणे या जिल्ह्यांमध्ये प्रचंड नागरीकरण आणि लोकसंख्येची उच्च घनता आहे. रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग हे जिल्हे आजही प्रामुख्याने ग्रामीण स्वरूपाचे आणि निसर्गाच्या सान्निध्यात वसलेले आहेत.

कोकणची कृषी व्यवस्था प्रामुख्याने पावसावर अवलंबून असून भात हे येथील प्रमुख पीक आहे. फलोद्यानाच्या क्षेत्रात कोकणाने जागतिक स्तरावर आपली ओळख निर्माण केली असून विशेषतः हापूस आंबा, काजू आणि नारळ यांच्या उत्पादनात हा विभाग आघाडीवर आहे. येथील हापूस आंब्याला आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेत मोठी मागणी असून तो स्थानिक अर्थव्यवस्थेचा मुख्य आधारस्तंभ आहे. त्याचप्रमाणे लांबलचक किनारपट्टी लाभल्यामुळे मत्स्यव्यवसाय हा येथील ग्रामीण जनतेचा पारंपारिक आणि प्रमुख उपजीविकेचा स्रोत बनला आहे.

औद्योगिक प्रगतीचा विचार करता मुंबई, ठाणे आणि रायगड या जिल्ह्यांमध्ये अभियांत्रिकी, रासायनिक आणि अवजड उद्योगांचे मोठे जाळे पसरलेले आहे. येथील औद्योगिक क्षेत्रामुळे राज्याच्या आर्थिक विकासाला आणि रोजगार निर्मितीला मोठी चालना मिळाली आहे. दुसऱ्या बाजूला, दक्षिण कोकणातील रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग हे जिल्हे 'पर्यटन जिल्हे' म्हणून वेगाने विकसित होत आहेत. तारकली येथील स्कुबा डायविंग आणि विविध जलक्रीडा प्रकारांमुळे साहसी पर्यटनाला येथे वाव मिळत आहे.

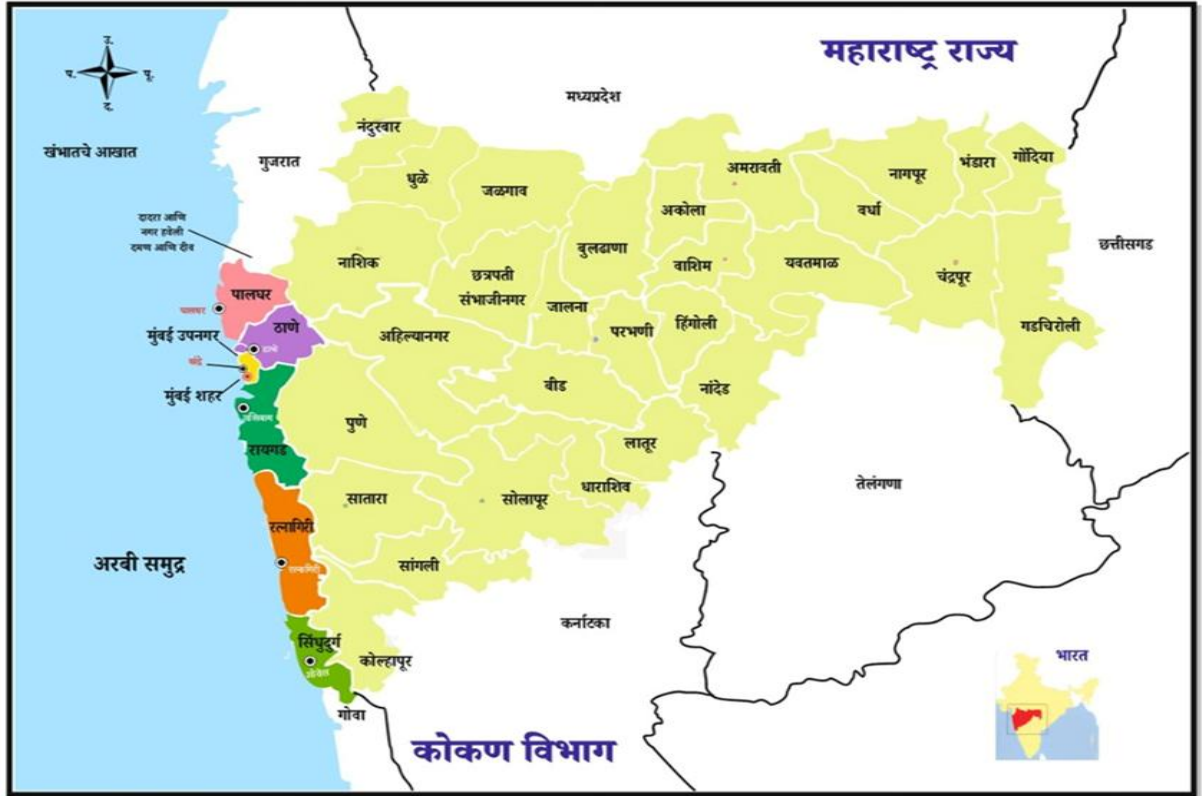
ऐतिहासिक आणि सांस्कृतिक वारसा हा कोकणचा अत्यंत अभिमानास्पद पैलू आहे. रायगड, जंजिरा, सिंधुदुर्ग आणि विजयदुर्ग यांसारखे किल्ले आजही छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या आणि मराठ्यांच्या शौर्याची साक्ष देतात. गणपतीपुळे, हरिहरेश्वर, सिद्धिविनायक आणि महालक्ष्मी मंदिरासारखी प्रसिद्ध धार्मिक स्थळे भाविकांना आकर्षित करतात. निसर्गप्रेमींची आवडती माथेरान आणि आंबोली यांसारखी थंड हवेची ठिकाणे तसेच गेट वे ऑफ इंडिया आणि एलिफंटा लेणी यासारखी जागतिक वारसा लाभलेली पर्यटन स्थळे या विभागात आहेत. कोकण रेल्वेमुळे येथील दळणवळण सुलभ झाले असून कोकणाच्या सर्वांगीण विकासाला मोठी चालना मिळाली आहे.

देशाची आर्थिक राजधानी म्हणून मुंबई हे शहर वित्तीय सेवा आणि व्यापाराचे प्रमुख केंद्र आहे. एकूणच नैसर्गिक साधनसंपत्ती, औद्योगिक समृद्धी आणि सांस्कृतिक वारसा यांचा त्रिवेणी संगम असलेल्या या विभागाचा भविष्यातील शाश्वत विकास साधताना पर्यावरण संवर्धन, पर्यटन स्थळांचा विकास आणि ग्रामीण पायाभूत सुविधांच्या बळकटीकरणावर लक्ष केंद्रित करणे अनिवार्य आहे.

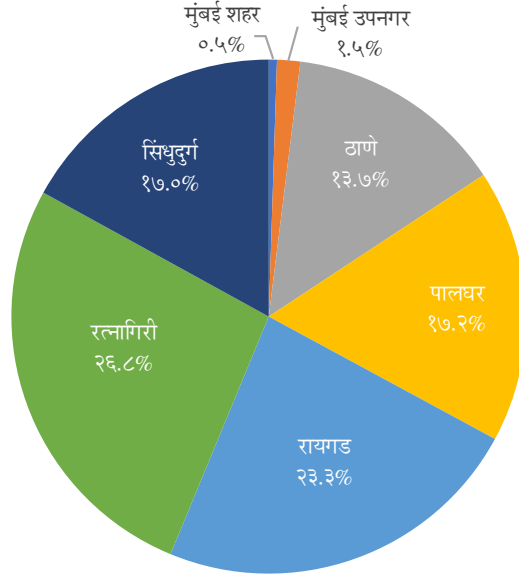
*****

कोकण विभाग नकाशा

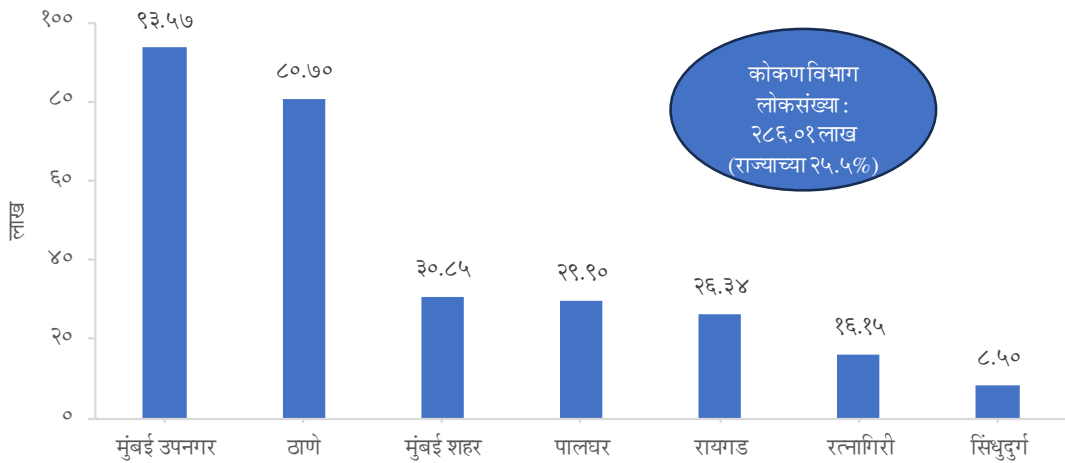
आलेख १.१ : जिल्ह्यांचा क्षेत्रफळातील हिस्सा

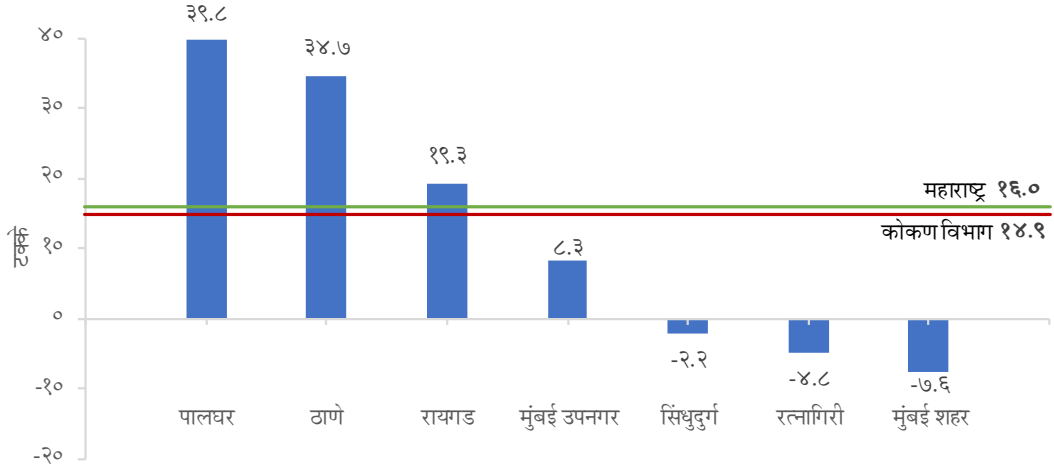
राज्यामध्ये कोकण विभागाचा क्षेत्रफळातील हिस्सा : १०.० %

आलेख १.२ : लोकसंख्या

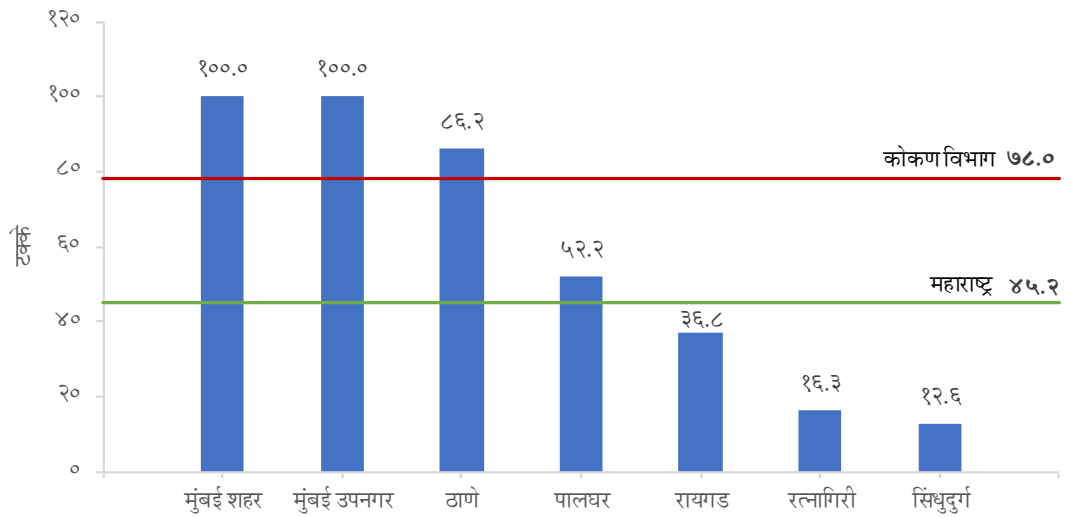
(जनगणना २०११)

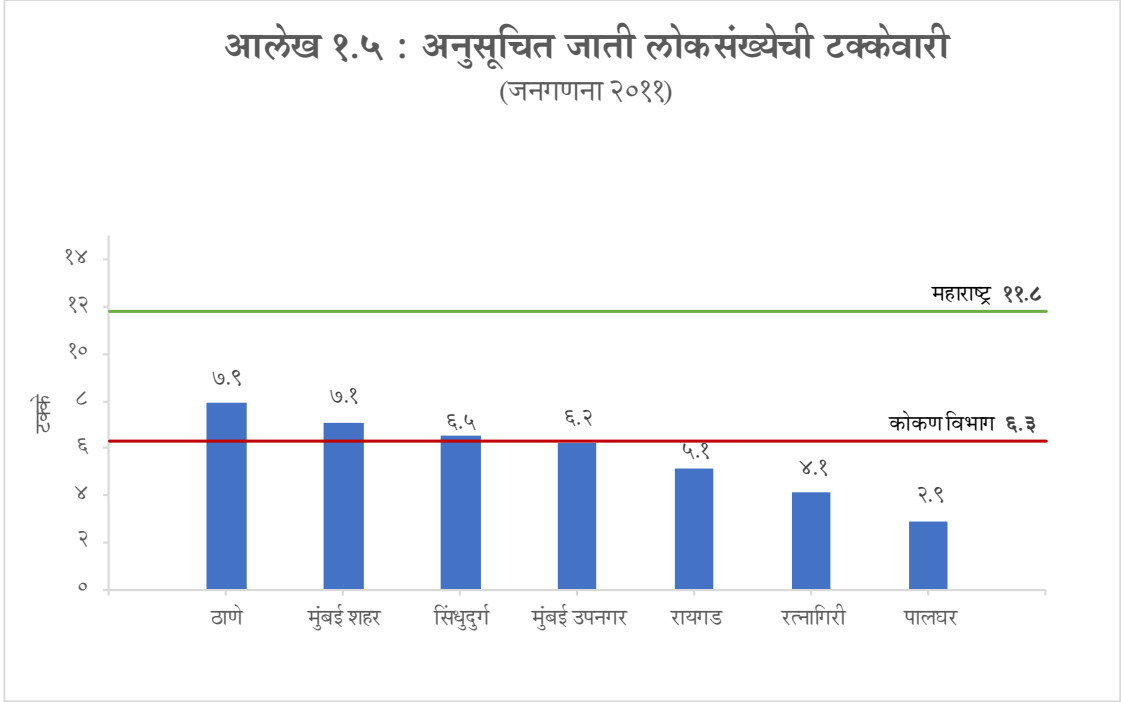
आलेख १.३ : लोकसंख्येतील दशवार्षिक वाढ
(जनगणना २००१ ते २०११)

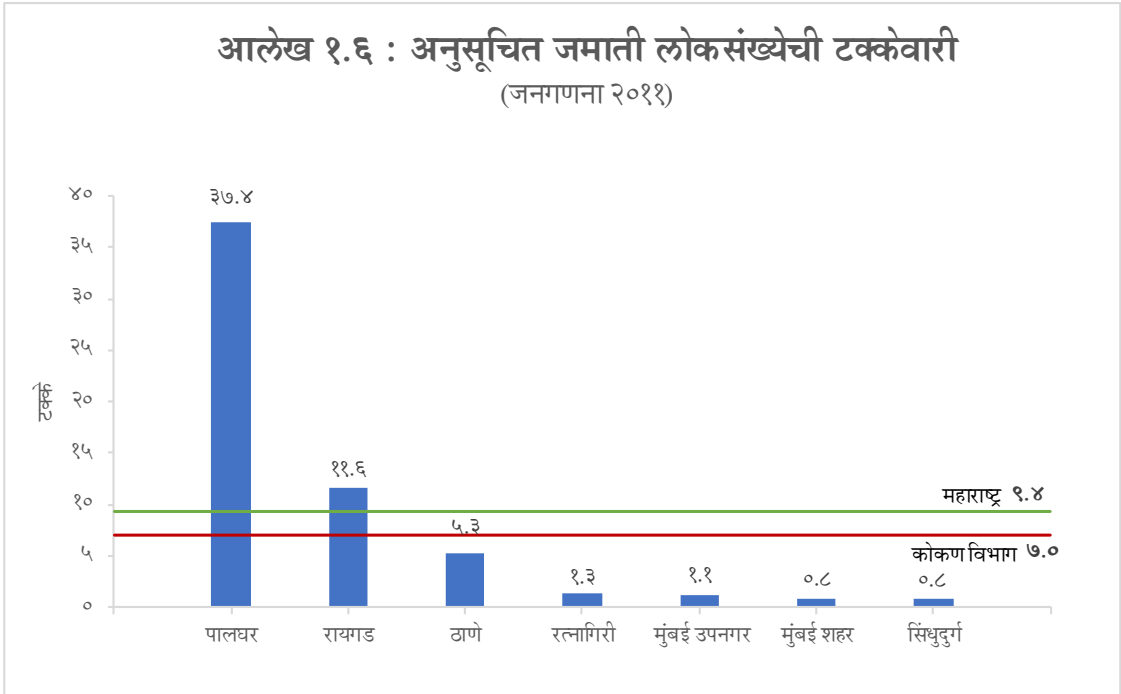
आलेख १.४ : नागरीकरण
(जनगणना २०११)

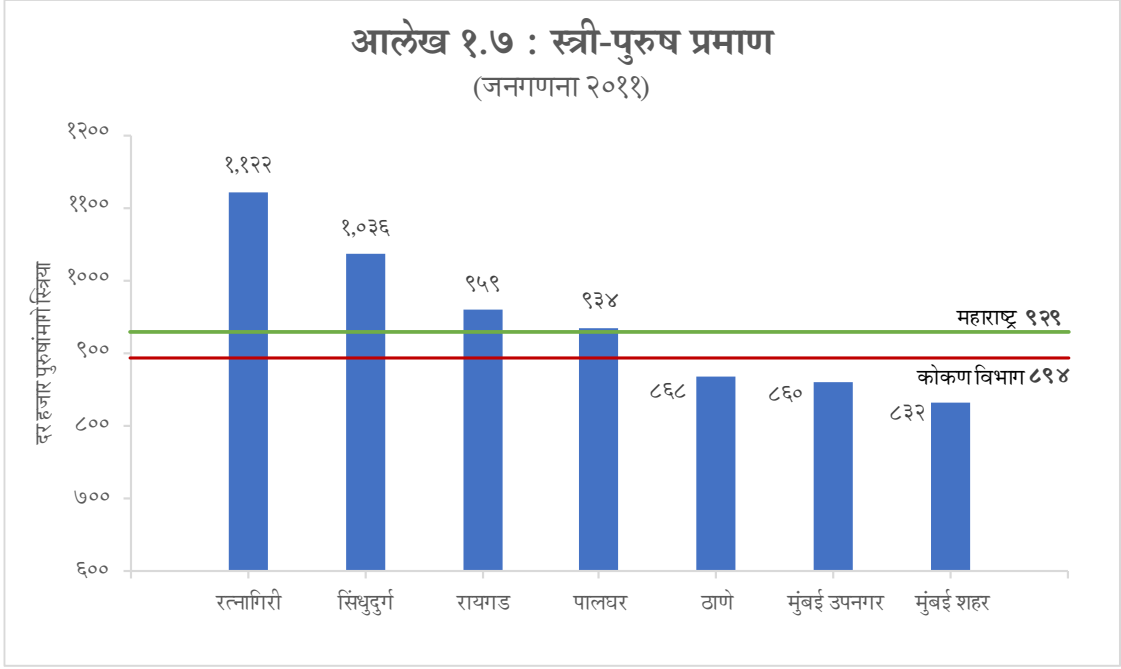
आलेख १.५ : अनुसूचित जाती लोकसंख्येची टक्केवारी
(जनगणना २०११)

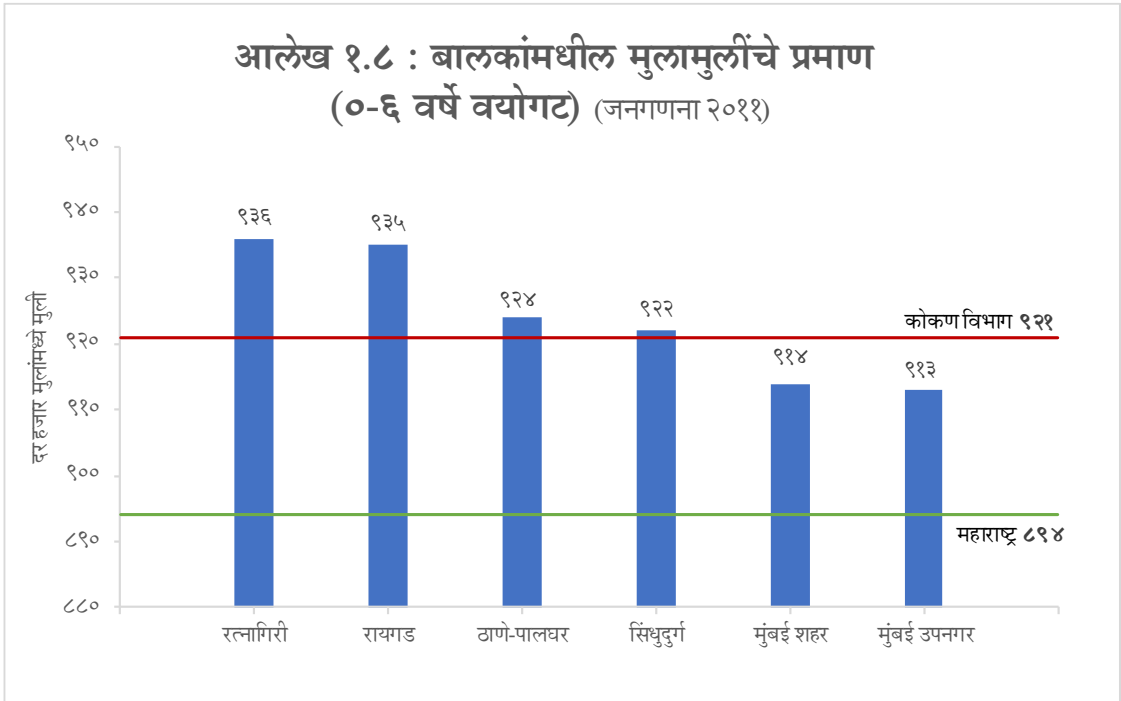
आलेख १.६ : अनुसूचित जमाती लोकसंख्येची टक्केवारी
(जनगणना २०११)

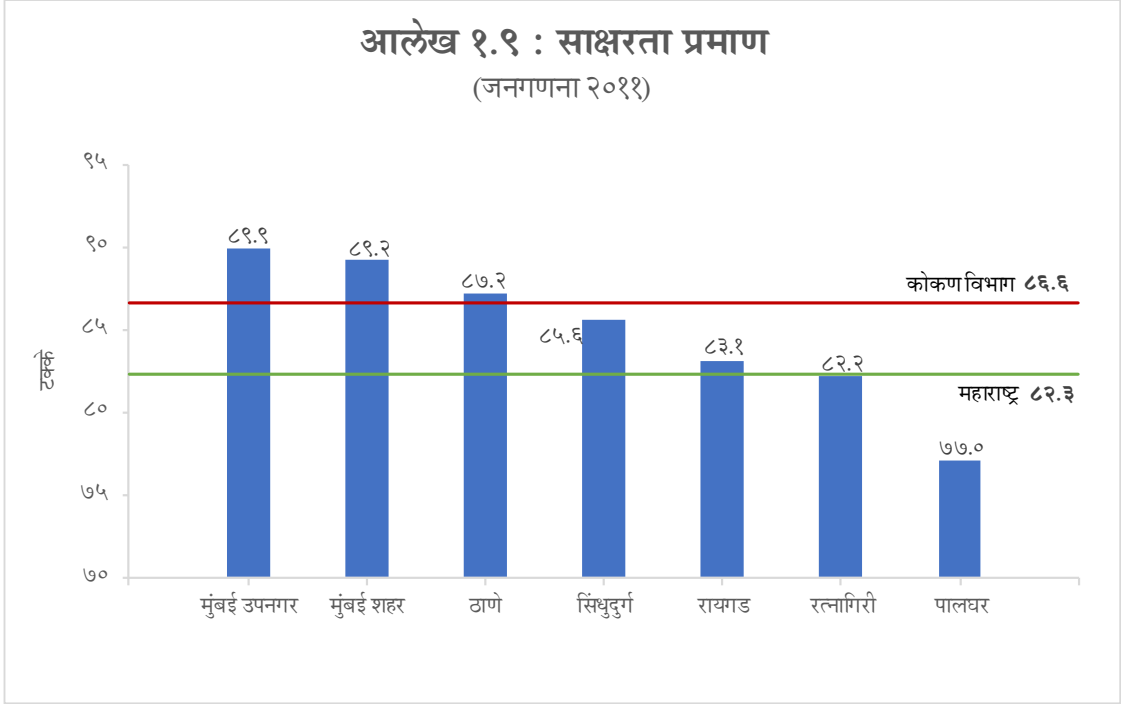
आलेख १.७ : स्त्री-पुरुष प्रमाण
(जनगणना २०११)

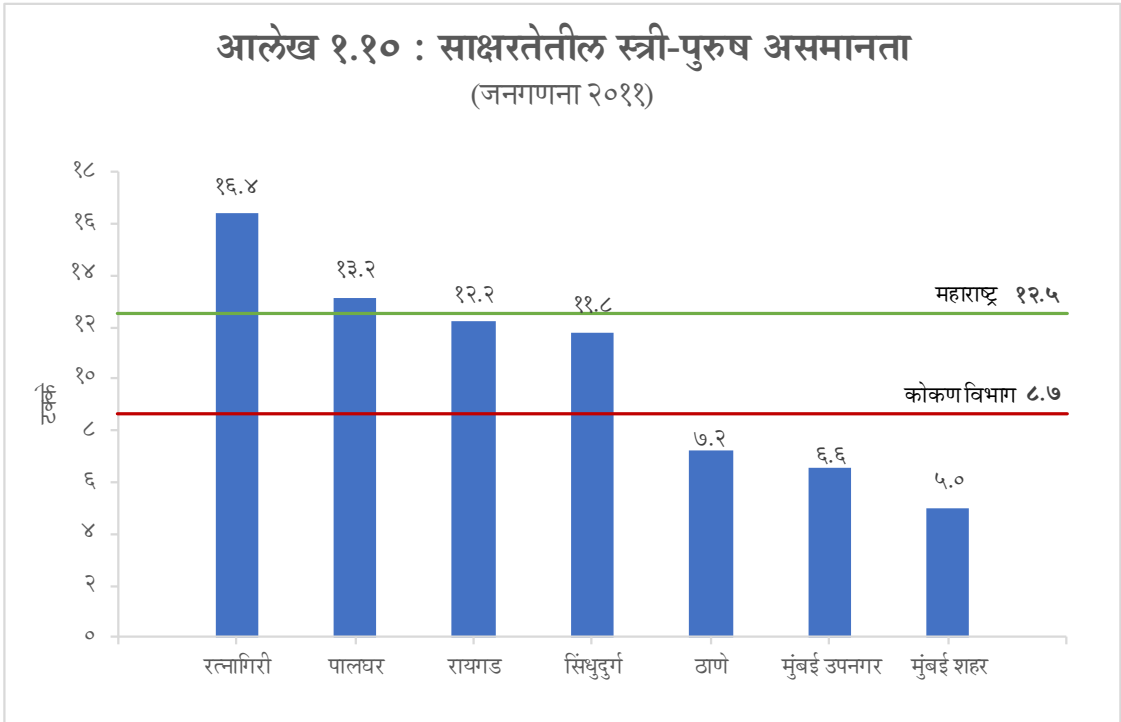
आलेख १.८ : बालकांमधील मुलामुलींचे प्रमाण
(०-६ वर्षे वयोगट) (जनगणना २०११)

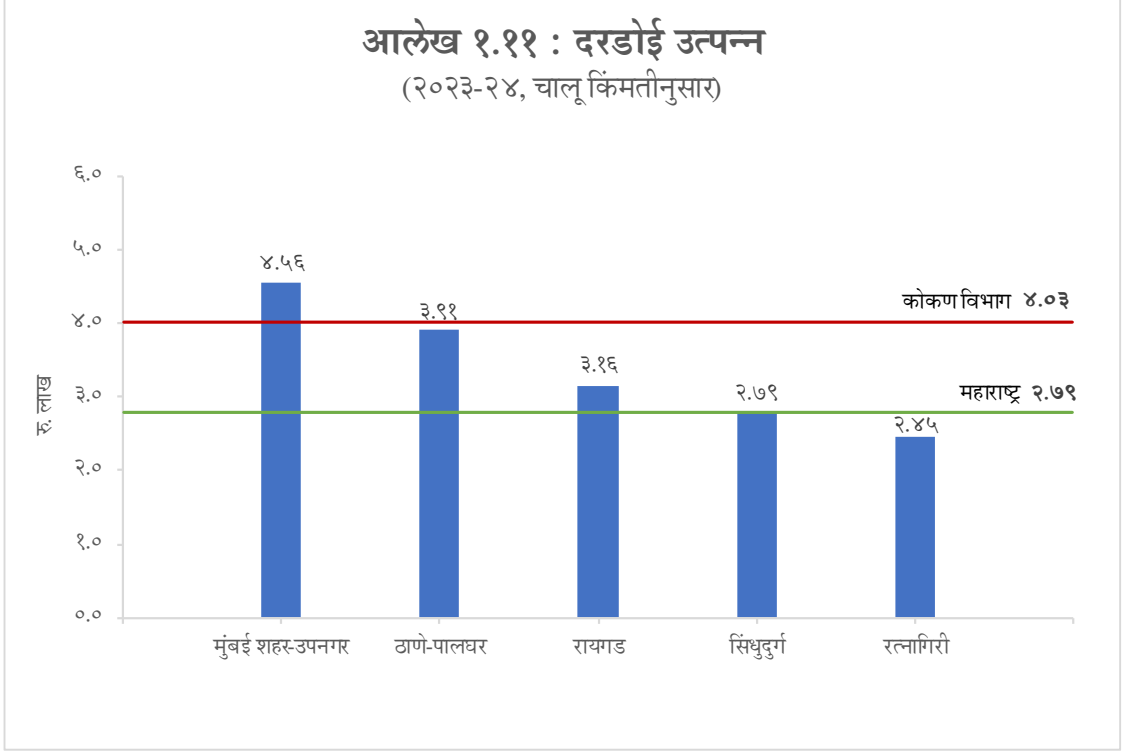
आलेख १.९ : साक्षरता प्रमाण
(जनगणना २०११)

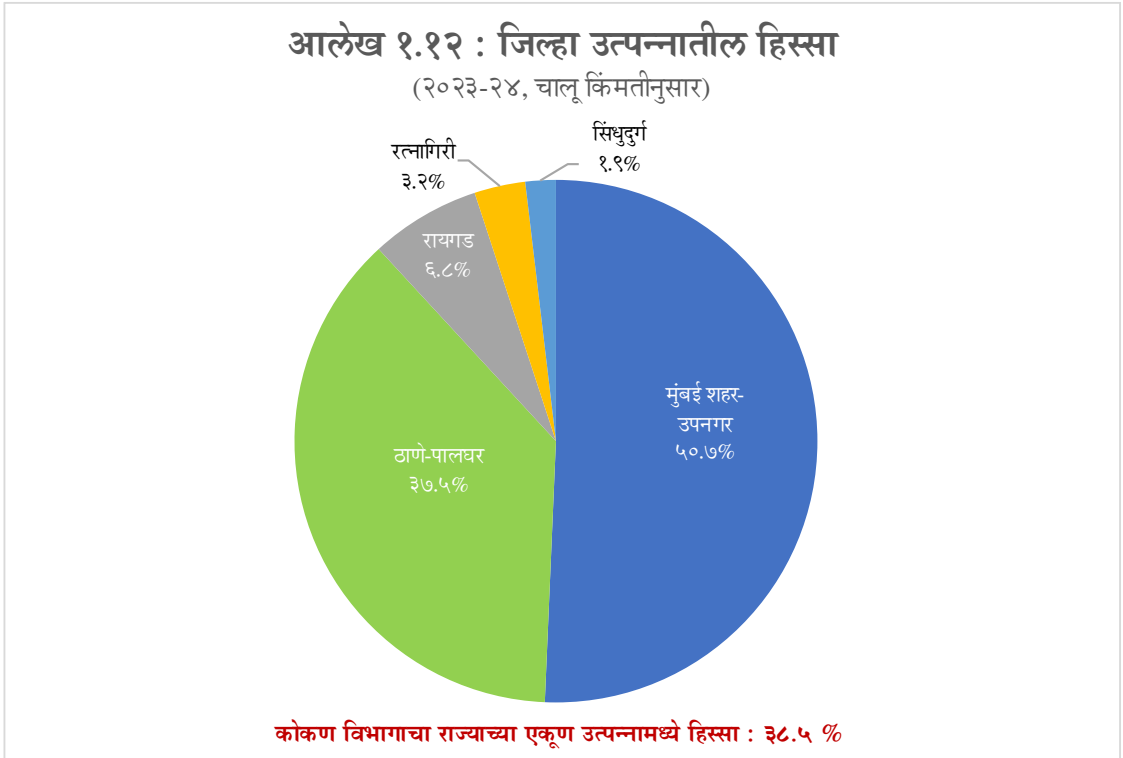
आलेख १.१० : साक्षरतेतील स्त्री-पुरुष असमानता
(जनगणना २०११)

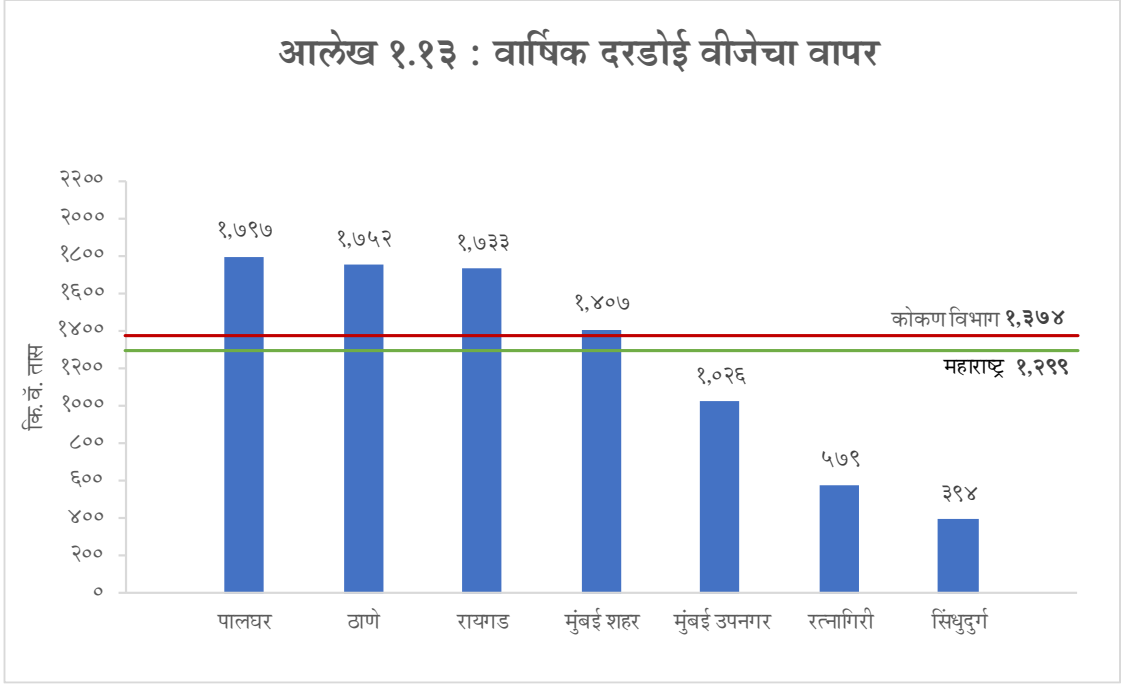
आलेख १.११ : दरडोई उत्पन्न
(२०२३-२४, चालू किंमतीनुसार)

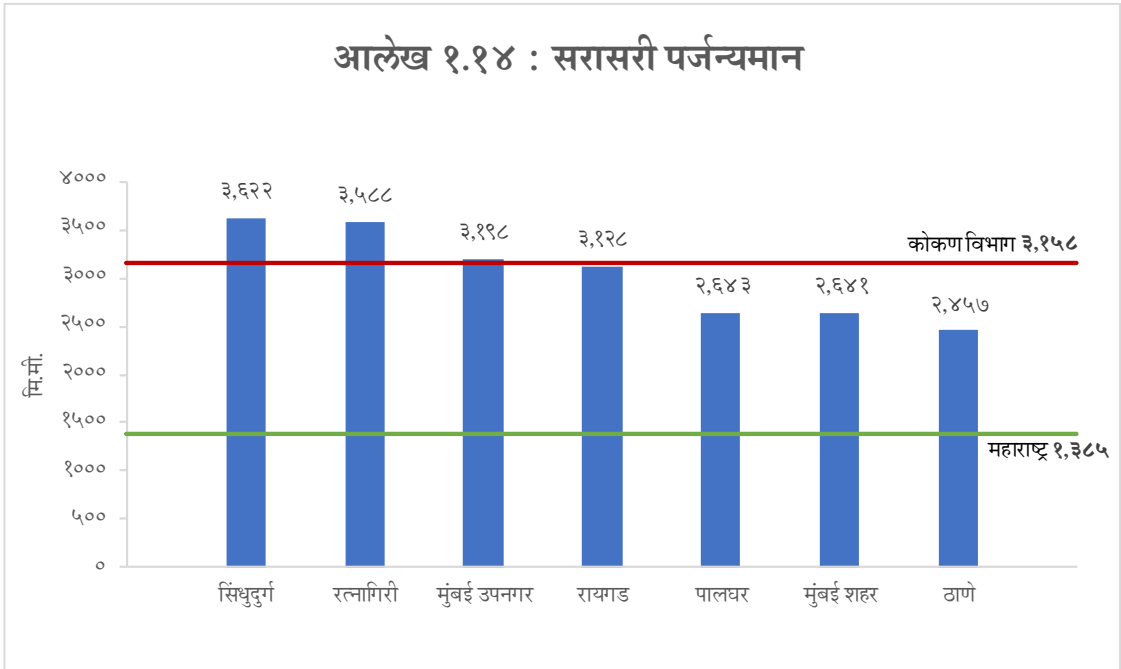
आलेख १.१२ : जिल्हा उत्पन्नातील हिस्सा
(२०२३-२४, चालू किंमतीनुसार)

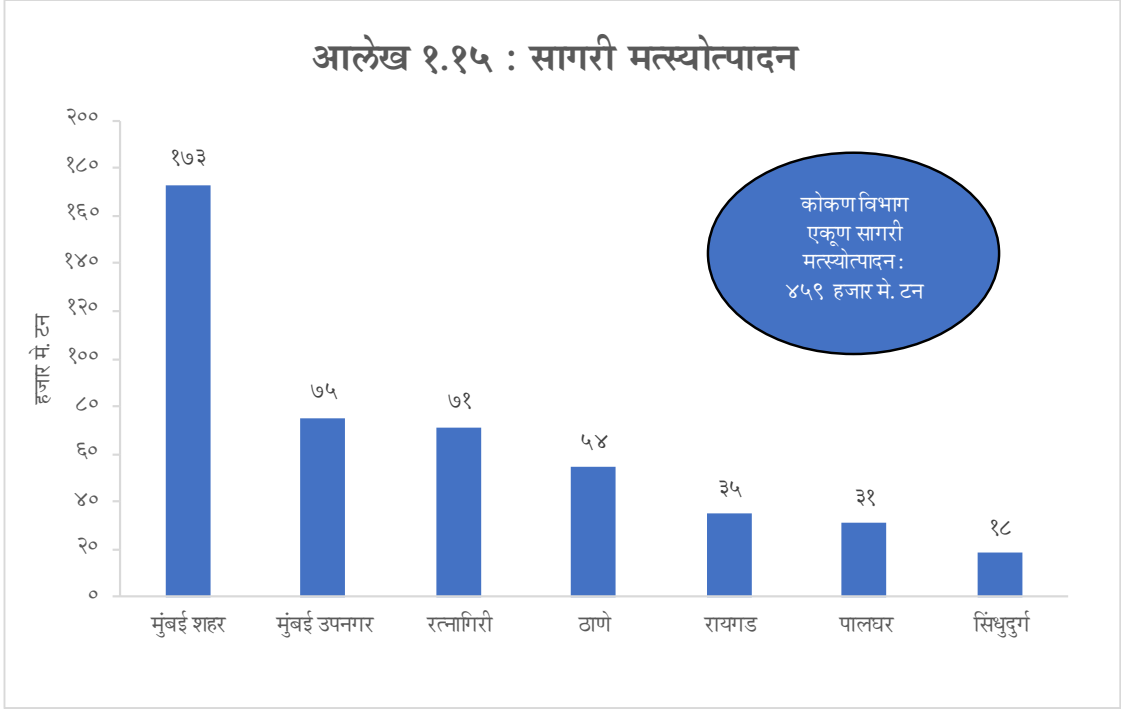
आलेख १.१३ : वार्षिक दरडोई वीजेचा वापर

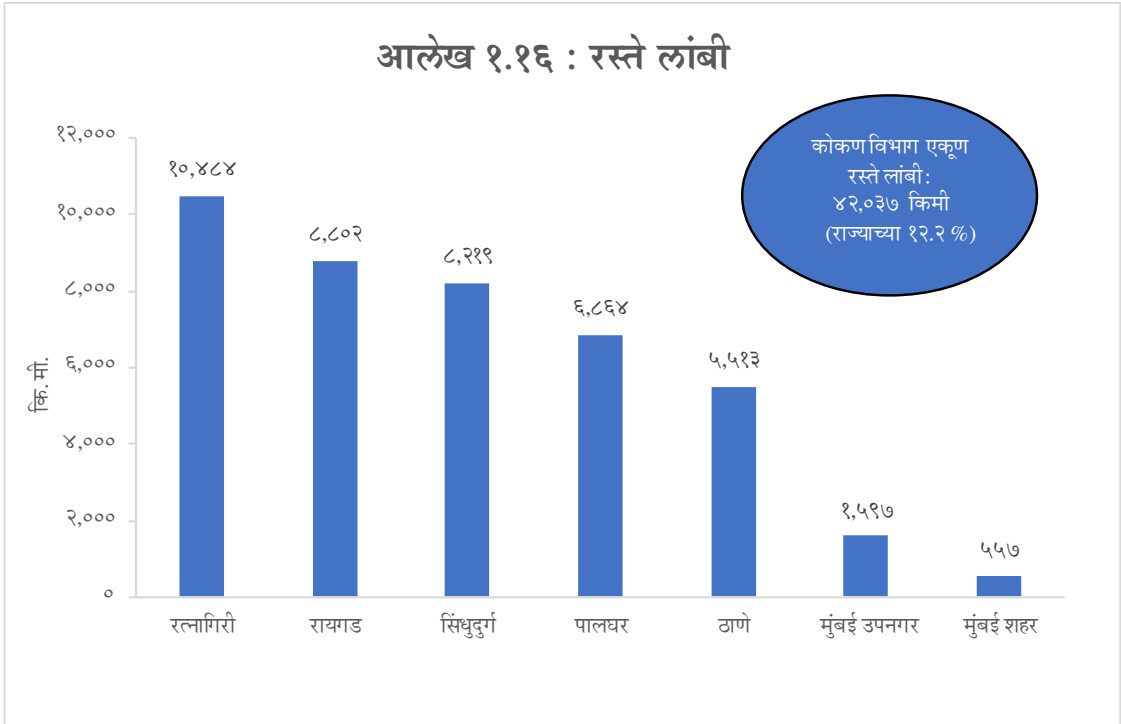
आलेख १.१४ : सरासरी पर्जन्यमान

आलेख १.१५ : सागरी मत्स्योत्पादन

आलेख १.१६ : रस्ते लांबी

दृष्टिक्षेपात कोकण विभाग

अ.क्र.	बाब	परिमाण	मुंबई शहर	मुंबई उपनगर	ठाणे	पालघर	रायगड	रत्नागिरी	सिंधुदुर्ग	कोकण विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१	भौगोलिक क्षेत्र (जनगणना २०११)	चौ. कि.मी	१५७	४४६	४,२१४	५,२६८	७,१५२	८,२०८	५,२०७	३०,६५२
२	सरासरी पर्जन्यमान	मि.मी.	२,६४१	३,१९८	२,४५७	२,६४३	३,१२८	३,५८८	३,६२२	३,१५८
३	प्रशासकीय विभाग									
	३.१) तालुके	संख्या	०	३	७	८	१५	९	८	५०
	३.२) शहरे	संख्या	१	१	३१	२०	४२	१६	८	११९
	३.३) गावे	संख्या	०	८७	८२०	८९७	१,९०९	१,५३७	७४७	५,९९७
	३.३.१) वस्ती असलेले	संख्या	०	८७	८०७	८९३	१,८६०	१,५३१	७४१	५,९९९
	३.३.२) निर्जन	संख्या	०	०	१३	४	४९	६	६	७८
४	स्थानिक संस्था									
	४.१) महानगरपालिका	संख्या	१	१	६	१	१	०	०	१०
	४.२) नगरपरिषद	संख्या	०	०	२	३	१०	४	३	२२
	४.३) नगरपंचायत	संख्या	०	०	२	४	६	५	५	२२
	४.४) कटकमंडळे	संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०
	४.५) पंचायत समित्या	संख्या	०	०	५	८	१५	९	८	४५
	४.६) ग्रामपंचायत (गट ग्रा.पं. धरून)	संख्या	०	०	४३१	४७३	८११	८४७	४३२	२,९९४
	४.७) पोलीस स्थानके	संख्या	९४	९४	५६	२८	३८	१९	१३	३४२
	४.८) पोलीस आऊट पोस्ट	संख्या	०	०	३	१८	२०	३०	२१	९२
५	लोकसंख्या (जनगणना २०११)									
	५.१) एकूण लोकसंख्या	लाख	३१	९४	८१	३०	२६	१६	८	२८६
	५.१.१) पुरुष	लाख	१७	५०	४३	१५	१३	८	४	१५१
	५.१.२) स्त्रिया	लाख	१४	४३	३८	१४	१३	९	४	१३५
	५.२) ग्रामीण लोकसंख्या	लाख	०	०	११	१४	१७	१४	७	६३
	५.२.१) ग्रामीण लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	०.०	०.०	१३.८	४७.८	६३.२	८३.७	८७.४	२२.०
	५.३) नागरी लोकसंख्या	लाख	३१	९४	७०	१६	१०	३	१	२२३
	५.३.१) नागरी लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	१००.०	१००.०	८६.२	५२.२	३६.८	१६.३	१२.६	७८.०
	५.४) प्रक्षेपित लोकसंख्या (ऑक्टोबर २०२४)	लाख	३८	११५	९८	३४	३०	१८	९	३४२

अ.क्र.	बाब	परिमाण	मुंबई शहर	मुंबई उपनगर	ठाणे	पालघर	रायगड	रत्नागिरी	सिंधुदुर्ग	कोकण विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
५.५) अनुसूचित जातीची लोकसंख्या										
५.५.१)	एकूण	हजार	२२०	५८३	६४३	८७	१३५	६७	५६	१,७९१
५.५.२)	टक्केवारी (एकूण लोकसंख्येशी)	टक्केवारी	७.१	६.२	८.०	२.९	५.१	४.१	६.५	६.३
५.५.३)	ग्रामीण लोकसंख्या	हजार	०	०	६५	२०	६४	५८	४९	२५६
५.५.४)	नागरी लोकसंख्या	हजार	२२०	५८३	५७८	६७	७१	९	७	१,५३५
५.६) अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या										
५.६.१)	एकूण	हजार	२५	१०५	४२४	१,११८	३०५	२०	७	२,००५
५.६.२)	टक्केवारी (एकूण लोकसंख्येशी)	टक्केवारी	०.८	१.१	५.३	३७.४	११.६	१.३	०.८	७.०
५.६.३)	ग्रामीण लोकसंख्या	हजार	०	०	२५३	१,०१२	२७१	१९	६	१,५६१
५.६.४)	नागरी लोकसंख्या	हजार	२५	१०५	१७१	१०६	३४	२	१५७	१,४००
मुख्य काम करणारे										
५.७.१)	शेतकरी	हजार	५	१०	१०५	१६८	१६६	२३२	८३	७७०
५.७.२)	शेतमजूर	हजार	४	१८	८४	१८९	११५	९७	३७	५४४
५.७.३)	घरगुती उद्योग धंद्यातील	हजार	४१	१०५	७०	२८	२४	१२	६	२८६
५.७.४)	इतर काम करणारे	हजार	१,१६०	३,३८३	२,६०२	६८३	५५३	२१४	१०१	८,६९६
५.७.५)	एकूण मुख्य काम करणारे	हजार	१,२०९	३,५१६	२,८६२	१,०६८	८५९	५५५	२२७	१०,२९५
५.८) सिमांतिक काम करणारे										
५.८.१)	शेतकरी	हजार	१	६	३३	४४	४१	६५	४२	२३१
५.८.२)	शेतमजूर	हजार	२	३	४१	९९	७६	५६	४५	३२३
५.८.३)	घरगुती उद्योग धंद्यातील	हजार	५	१४	१७	९	९	५	४	६३
५.८.४)	इतर काम करणारे	हजार	६८	१९६	२२९	८५	८९	३३	२९	७२९
५.८.५)	एकूण सिमांतिक काम करणारे	हजार	७५	२१९	३२१	२३७	२१४	१५९	१२१	१,३४६
५.९)	मुख्य व सिमांतिक काम करणारे	हजार	१,२८४	३,७३५	३,१८३	१,३०५	१,०७३	७१४	३४७	११,६४१
५.१०)	एकूण काम करणाऱ्यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	४१.६	३९.९	३९.४	४३.६	४०.७	४४.२	४०.९	४०.७
५.११)	एकूण काम न करणारे	हजार	१,८७६	५,६२२	४,८८७	१,६८५	१,५६१	९०१	५०२	१७,०३५
५.१२)	एकूण काम न करणाऱ्यांची लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	६०.८	६०.१	६०.६	५६.४	५९.३	५५.८	५९.१	५९.६
५.१३)	स्त्री-पुरुष प्रमाण	हजार पुरुषांमार्गे स्त्रियांची संख्या	८३२	८६०	८६८	९३४	९५९	१,१२२	१,०३६	८९४
५.१४)	लोकसंख्येची घनता	दर चौ. कि.मी. क्षेत्रामध्ये लोकसंख्या	१९,६५२	२०,९८०	१,९१५	५६८	३६८	१९७	१६३	९३३
५.१५)	दशवार्षिक लोकसंख्या वाढ (जणगणना २००१ ते २०११)	टक्केवारी	-७.६	८.३	३४.७	३९.८	१९.३	-४.८	-२.२	१४.९

अ.क्र.	बाब	परिमाण	मुंबई शहर	मुंबई उपनगर	ठाणे	पालघर	रायगड	रत्नागिरी	सिंधुदुर्ग	कोकण विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
६	साक्षरतेचे प्रमाण (जनगणना २०११)									
	६.१) एकूण	टक्केवारी	८९.२	८९.९	८७.२	७७.०	८३.१	८२.२	८५.६	८६.६
	६.२) ग्रामीण	टक्केवारी	०.०	०.०	७८.५	६४.३	७८.८	८०.१	८४.६	७४.२
	६.३) नागरी	टक्केवारी	८९.२	८९.९	८८.६	८८.३	९०.६	९२.८	९२.१	८७.३
	६.४) पुरुष	टक्केवारी	९१.५	९२.९	९०.६	८३.४	८९.१	९०.९	९१.६	९०.७
	६.५) स्त्रिया	टक्केवारी	८६.५	८६.४	८३.४	७०.२	७६.९	७४.५	७९.८	८२.०
७	कृषि									
	७.१) पिकाखालील क्षेत्र									
	७.१.१) निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	६८	१४१	८९	२३२	२०५	७३६
	७.१.२) एकूण क्षेत्र	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	७३	१४३	९५	२३८	२१४	७६३
	७.१.३) अन्नधान्य	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	६५	११३	७५	४८	६२	३६३
	७.१.४) कापूस	हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	०	०	०	०	०	०
	७.१.५) ऊस	हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	०	०	०	४५	२,०६३	२,१०८
	७.१.६) तेलबिया	हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	२७५	९३७	९	३३७	१,५११	३,०६९
	७.२) पिकांचे उत्पादन									
	७.२.१) तृणधान्ये	शंभर मे.टन	ला. ना.	ला. ना.	१,२१८	२,२१७	२,०५७	१,३६४	१,७३६	८,५९२
	७.२.२) कडधान्ये	शंभर मे.टन	ला. ना.	ला. ना.	४८	७३	८०	२७	३३	२६१
	७.२.३) कापूस (रुई)	शंभर गाठी	ला. ना.	ला. ना.	०	०	०	०	०	०
	७.२.४) ऊस	शंभर डेस्क केन	ला. ना.	ला. ना.	०	०	०	०	०	०
	७.२.५) तेलबिया	शंभर मे. टन	ला. ना.	ला. ना.	४	६	०	५	६७	८२
	७.३) वहीत धारण (कृषी गणना २०१५-१६)									
	७.३.१) १ हेक्टर पेक्षा कमी	हजार	ला. ना.	ला. ना.	९२	८७	२५८	३५१	२४५	१,०३३
	७.३.२) १ ते २ हेक्टर	हजार	ला. ना.	ला. ना.	२७	२९	४९	७६	४०	२२१
	७.३.३) २ ते १० हेक्टर	हजार	ला. ना.	ला. ना.	२४	२९	४१	८५	३८	२१७
	७.३.४) १० हेक्टर पेक्षा जास्त	हजार	ला. ना.	ला. ना.	१	२	३	५	३	१४
	७.३.५) एकूण वहीत धारक	हजार	ला. ना.	ला. ना.	१४५	१४७	३५१	५१७	३२६	१,४८६
	७.४) जमीनीचे वर्गीकरण									
	७.४.१) भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	४०९	४७३	७१५	८१६	५०४	२,९१७
	७.४.२) जंगल व्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	१३४	१९४	१२१	६	५६	५११

अ.क्र.	बाब	परिमाण	मुंबई शहर	मुंबई उपनगर	ठाणे	पालघर	रायगड	रत्नागिरी	सिंधुदुर्ग	कोकण विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	७.४.३) जंगलव्याप्त क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	ला. ना.	ला. ना.	३१.८	४१.१	१७.०	०.७	११.१	१७.५
	७.४.४) शेतीस उपलब्ध नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	१२७	५९	७३	१५२	१३२	५४३
	७.४.५) एकूण पड जमीन	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	१५	१४	६८	१७१	५७	३२५
	७.४.६) पडित जमीनीव्यतिरिक्त लागवड न केलेली जमीन	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	१२	१९	२२	१६	१७	८५
	७.५) जिल्ह्यातील एकूण रासायनिक खतांचे वाटप	हजार मे. टन	ला. ना.	ला. ना.	१५	२३	१९	१२	१३	८३
८	एकूण कार्यरत अंगणवाड्या	संख्या	९२६	४,२२१	३,५४३	३,३५७	३,४१८	२,९१५	१,६०३	१९,९८३
९	ग्रामीण भागात शौचालयाची सुविधा असलेली कुटुंब									
	९.१) दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंब	शंभर	ला. ना.	ला. ना.	४	१,०९९	७८९	८४५	५७२	३,३०९
	९.२) दारिद्र्य रेषेवरील कुटुंब	शंभर	ला. ना.	ला. ना.	२०	२,३७४	२,६१९	२,५४२	१,३१६	८,८७१
१०	जल सिंचन									
	१०.१) सिंचनाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	९	५	७	८	२०	४९
	१०.२) सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	९	६	१२	१७	२२	६५
	१०.३) सिंचन विहीर	संख्या शंभर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
	१०.४) सिंचन विहीरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	२	३	३	२	९	१९
	१०.५) पृष्ठभागीय ओलिताखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	६	२	४	६	१२	२९
	१०.६) पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प									
	१०.६.१) मोटे प्रकल्प	संख्या	ला. ना.	ला. ना.	२	१	१	४	२	१०
	१०.६.२) लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	१९	१५	८	२५	३३	१००
	१०.६.३) मध्यम प्रकल्प	संख्या	ला. ना.	ला. ना.	०	१	४	४	५	१४
	१०.६.४) लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	ला. ना.	ला. ना.	०	२	१९	२५	३०	७६
११	वीज (मार्च २०२५ अखेर)									
	११.१) वीज पुरवठा केलेली गावे	संख्या	०	०	८०७	८९७	१,९०९	१,५४२	७४८	५,९०३
	११.२) विजेचे पंपसंच (स्थायी)	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
	११.३) विजेचा वापर									
	११.३.१) घरगुती	लाख कि.वॅ. तास	२४,२१६	६०,२९५	७०,८९०	१३,३८२	१७,२४४	३,७६२	२,००७	१,९१,७९६
	११.३.२) कृषि	लाख कि.वॅ. तास	०	२	२९५	३७३	२,०२१	१८८	८२	२,९६०
	११.३.३) औद्योगिक	लाख कि.वॅ. तास	४,०५१	१४,७९२	५३,२२४	४१,६२३	२२,२०८	४,४४८	६१४	१,४०,९६०
	११.३.४) वाणिज्यिक	लाख कि.वॅ. तास	२३,६९७	४१,८५४	२८,०२६	३,४८८	५,४९१	९३२	४५१	१,०३,९४०

अ.क्र.	बाब	परिमाण	मुंबई शहर	मुंबई उपनगर	ठाणे	पालघर	रायगड	रत्नागिरी	सिंधुदुर्ग	कोकण विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१२	पशुधन (पशुगणना २०१९)									
	१२.१) एकूण पशुधन	हजार	३५	३५	२३६	४२७	३३२	३१६	१९०	१,५७१
	१२.२) गोजातीय	हजार	३	३	८०	२३८	१७७	२३५	१०६	८४२
	१२.३) महिषवर्गीय	हजार	२४	२४	९३	७०	६२	४१	५१	३६६
	१२.४) शेळ्या-मेंढ्या	हजार	७	७	६२	११६	९२	३९	३१	३५५
	१२.५) कॉबड्या, बदके	हजार	२०	२०	२,९७७	१,९७३	४,०४५	८६०	९१९	१०,८१५
१३	पशुवैद्यकीय सोयी									
	१३.१) सर्व चिकित्सालये	संख्या	०	०	४	४	७	५	५	२५
	१३.२) दवाखाने	संख्या	०	०	५३	८४	३७	१४६	२०	३४०
	१३.३) फिरती पथके	संख्या	०	०	२	४	४	२	७	१९
	१३.४) मदत केंद्र (पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र)	संख्या	०	०	११	०	७७	०	७०	१५८
१४	वाहतूक व दळणवळण									
	१४.१) रेल्वे मार्गाची लांबी	कि.मी.	४४	४२८	२०८	६४	२९९	१९४	१०३	१,३४०
	१४.२) एकूण रस्ते लांबी	कि.मी.	५५७	१,५९८	५,५१३	६,८६४	८,८०२	१०,४८४	८,२१९	४२,०३७
	१४.३) पृष्ठीकृत रस्त्याची लांबी (सिमेंट, कॉन्क्रीट, डांबरी व खडीचे)	कि.मी.	५५७	१,५९७	३,०४३	६,१२३	८,०२६	१०,०१३	६,३९०	३५,७४९
	१४.४) पोस्ट कार्यालये	संख्या	११२	११८	१९९	२३७	४४८	६६१	३७१	२,१४६
	१४.५) तार कार्यालये	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
	१४.६) दूरध्वनी संख्या	हजार	१,०१५	१,००९	१५	५	२	१	३	२,०५१
१५	उद्योग									
	१५.१) नोंदणीकृत चालू कारखाने	संख्या	८३२	२,१८७	६,३५१	४,०६५	१,८३४	३८०	११६	१५,७६५
	१५.२) चालू कारखान्यातील कामगार	हजार	५६	२१०	५२७	२६९	२३५	३३	४	१,३३४
	१५.३) साखर कारखाने (कार्यरत)	संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०
	१५.४) सुत गिरण्या	संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०
१६	मत्स्यव्यवसाय									
	१६.१) सागरी किनाऱ्याची लांबी	कि.मी.	८०	३४	२५	१०२	१२२	२३७	१२०	७२०
	१६.२) नदीची लांबी	कि.मी.	०	०	६१४	६१४	३४३	५९५	२४८	२,४१४
	१६.३) मच्छिमारीसाठी अनुकूल क्षेत्र	हेक्टर	०	०	७,६४०	३,७८०	१,८५५	९१६	१,९२२	१६,११३
	१६.४) मच्छिमारीसाठी उपयुक्त क्षेत्र	हेक्टर	०	०	३,६५८	३,५०७	१,८५५	६०६	१,९२२	११,५४८

अ.क्र.	बाब	परिमाण	मुंबई शहर	मुंबई उपनगर	ठाणे	पालघर	रायगड	रत्नागिरी	सिंधुदुर्ग	कोकण विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	१६.५) सागरी मत्स्योत्पादन	मे.टन	१,७३,०९१	७५,२५४	५४,४५७	३१,१८१	३५,०२७	७१,३०३	१८,३१६	४,५८,६२९
	१६.६) भूजल मत्स्योत्पादन	मे.टन	०	०	२,७१०	१,८५०	१,००१	६४१	६२	६,२६४
१७	सहकार									
	१७.१) प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्था	संख्या	०	०	१७८	१९०	१२६	३४८	२२७	१,०६९
	१७.१.१) त्यातील सभासद	हजार	०	०	९५	९६	१३३	३९२	१६७	८८४
	१७.१.२) प्राथमिक कृषी पतसंस्थांनी केलेला पतपुरवठा	रु. कोटी	०	०	२८५.६४	२५१.३७	८६.०२	५५.६६	८३९.१८	१,५१७.८७
	१७.२) एकूण कृषी पतसंस्था	संख्या	१	०	२११	१९०	१२७	३५१	२२८	१,१०८
	१७.२.१) त्यातील सभासद	हजार	२०	०	१०७	९६	१३५	३९४	१६९	९२१
	१७.३) विंगर शेती पतसंस्था	संख्या	८४३	१,२०४	७६७	२२६	४००	२७६	१५८	३,८७४
	१७.३.१) त्यातील सभासद	हजार	२,३९१	१,८६३	१,०८६	६८९	६०४	३६७	३७१	७,३७१
	१७.४) सहकारी पणन संस्था	संख्या	०	०	७	०	६७	१६	३०	१२०
	१७.४.१) त्यातील सभासद	हजार	०	०	३	०	१४	१९	१४	५०
	१७.५) सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	०	५	१०२	११	१०	८७	१४४	३५९
	१७.५.१) त्यातील सभासद	हजार	०	०	४	१	९५	४	५	१०९
	१७.५.२) गोळा केलेले दुग्ध	हजार लिटर	०	२,६१७	१०२	३०	०	१,६६०	६,६४७	११,०५६
	१७.६) सामाजिक सेवा संस्था	संख्या	५,५५०	३३,४१४	३२,०२४	१०,९८६	५,८१३	२,१५७	९९६	९०,९४०
	१७.७) उत्पादक संस्था	संख्या	१४८	६९८	१२७	२६	३३	३५८	७९	१,४६९
	१७.८) एकूण सहकारी संस्था	संख्या	६,५४२	३५,३१६	३३,१७४	११,५५३	६,६४८	३,३४५	१,७४०	९८,३१८
	१७.८.१) त्यातील सभासद	हजार	२,७९७	३,५६९	२,२१५	९१७	९५८	१,०९१	९८६	१२,५३३
१८	सार्वजनिक आरोग्य									
	१८.१) सार्वजनिक/ सर्वसाधारण रुग्णालये (ग्रामीण रुग्णालयासह)	संख्या	१४	१९	२५	१९	१८	१३	१२	१२०
	१८.२) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	५४	१४७	१५०	४६	५५	६८	३८	५५८
	१८.३) डॉक्टर व वैद्य (सार्वजनिक संस्थांमधील)	संख्या	१,९६०	१,४३०	८४९	४४८	२०२	२३५	८३	५,२०७
	१८.४) जन्म-मृत्यू माहिती									
	१८.४.१) नोंदविलेल्या जन्मांची संख्या	हजार	३६	८०	९५	४८	१४	११	६	२९०
	१८.४.२) नोंदविलेल्या मृत्यूंची संख्या	हजार	३९	५६	६	१६	११	११	९	१४८
	१८.४.३) बालमृत्यूंची संख्या	संख्या	१,८४४	उ. ना.	७२९	२६९	८०	१३६	३५	३,०९३

अ.क्र.	बाब	परिमाण	मुंबई शहर	मुंबई उपनगर	ठाणे	पालघर	रायगड	रत्नागिरी	सिंधुदुर्ग	कोकण विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१९	कुटुंब कल्याण									
	१९.१) एकूण अंदाजित जननक्षम जोडपी	हजार	६११	१,४७९	१,५८९	६०५	३५७	१८७	९६	४,९२४
	१९.२) परिणामकारक सुरक्षित जोडपी									
	१९.२.१) शास्त्रक्रियेमुळे	संख्या	९,९८०	२०,६७८	२,२४,६९२	२,००,८२६	८,००४	९६,९२०	६१५	५,६१,७१५
	१९.२.२) इतर पद्धतीने	संख्या	२५,८६४	१,८१,४०५	२,०१,१८२	१,०७,३०९	१४,९०७	२४,६०९	६२५	५,५५,९०१
	१९.२.३) एकूण (१+२)	संख्या	३५,८४४	२,०२,०८३	४,२५,८७४	३,०८,१३५	२२,९११	१,२१,५२९	१,२४०	११,१७,६१६
	१९.३) कुटुंब नियोजन केंद्र	संख्या	५४	१८५	१६६	६३	६२	८२	६४	६७६
२०	शिक्षण									
	२०.१) प्राथमिक शिक्षण									
	२०.१.१) शाळा	संख्या	४६६	१,६१३	३,१०१	२,५११	२,८६६	२,५१६	१,३९६	१४,४६९
	२०.१.२) विद्यार्थी	हजार	११९	४९८	५६२	३४२	१८८	८५	३६	१,८३१
	२०.१.३) शिक्षक	संख्या	३,३७९	१४,८३४	२२,८२२	१०,२०२	९,२०१	६,७४०	३,५८४	७०,७६२
	२०.१.४) प्रत्येक शिक्षकामागे विद्यार्थी	संख्या	३५	३४	२५	३४	२०	१३	९	२६
	२०.२) माध्यमिक शिक्षण									
	२०.२.१) शाळा	संख्या	४९९	१,३३७	१,६७६	७७५	७०६	४७५	२५७	५,७२५
	२०.२.२) विद्यार्थी	हजार	२६४	८२६	२९१	४०२	३३७	१२२	६०	२,३०३
	२०.२.३) शिक्षक	संख्या	९,१९३	२७,३१७	२६,४६८	१०,८८३	११,२४९	४,६८२	२,३४३	९२,१३५
	२०.२.४) प्रत्येक शिक्षकामागे विद्यार्थी	संख्या	२९	३०	२१	४०	३०	२६	३०	२५
	२०.३) उच्च शिक्षण									
	२०.३.१) संस्था	संख्या	९१	२२१	२९६	९२	१०९	६३	४२	९१४
	२०.३.२) विद्यार्थी	हजार	११६	२६३	२३१	६३	६५	२६	१६	७८१
	२०.४) आदिवासी आश्रम शाळा									
	२०.४.१) विद्यार्थी	हजार	०	०	३६	१०२	२५	२	०	१६५
	२०.५) तांत्रिक शिक्षण									
	२०.५.१) ओद्योगिक प्रशिक्षण संस्था									
	२०.५.१.१) शासकीय व शासन सहाय्यित	संख्या	६	६	१०	१०	१६	१०	८	६६
	२०.५.१.२) अशासकीय (खाजगी संस्था)	संख्या	४	९	७	६	३	६	२	३७
	२०.५.१.३) ओद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मधील मंजूर जाणा	संख्या	२,९३८	२,९०२	३,८५७	२,४४०	३,६१०	२,५२०	१,३८८	१९,६५५

अ.क्र.	बाब	परिमाण	मुंबई शहर	मुंबई उपनगर	ठाणे	पालघर	रायगड	रत्नागिरी	सिंधुदुर्ग	कोकण विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	२०.५.२) तंत्रनिकेतने	संख्या	९	६	१२	५	११	५	३	५१
	२०.५.३) अभियांत्रिकी महाविद्यालये	संख्या	१६	२२	३२	११	२७	१०	६	१२४
२१	व्यापारी बँका									
	२१.१) एकूण बँक शाखा	संख्या	९७७	१,४३५	१,१५२	३७५	५३१	३३६	२५४	५,०६०
	२१.२) सहकारी बँक शाखा	संख्या	५१	५१	७०	४८	६१	७७	९९	४५७
	२१.३) ठेवी	रु. कोटी	१७,६१,६९३	९,८४,०७२	३,४६,९६३	४९,२०५	६८,७०३	१८,९९५	१६,४१३	३२,४६,०४४
	२१.४) कर्ज	रु. कोटी	२४,५४,२५४	६,०८,९६५	१,३६,७७३	३२,८३२	११,३१७	८,७४१	८,१०२	३२,६०,९८५
२२	पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा									
	२२.१) समस्याग्रस्त गावे	संख्या	०	०	२२३	१६	२७६	३५७	१२	८८४
	२२.२) पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न पूर्णपणे सुटलेली गावे	संख्या	०	०	६८४	८५७	१,५८२	१,५०८	७४१	५,३७२
२३	मागासवर्गीय कल्याणकारी योजना									
	२३.१) मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या	३	८	३४	४४	३२	३८	१०	१६९
	२३.२) त्यात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	३०४	८५१	१,३७४	१,९२३	२,५५४	१,१९५	२९५	८,४९६
२४	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम									
	२४.१) दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
२५	वार्षिक योजनेतील तरतूद									
	२५.१) सर्वसाधारण योजना	रु. कोटी	४९०.००	१,०१२.००	९३८.००	३४५.००	४३२.००	३६०.००	२५०.००	३,८२७.००
	२५.२) अनुसूचित जाती उपयोजना	रु. कोटी	२२.००	७१.००	१४०.००	१४.००	२८.००	२९.००	२६.००	३३०.००
	२५.३) आदिवासी उपयोजना	रु. कोटी	०.००	०.००	८१.६७	३२८.४२	१५.७९	०.००	०.००	४२५.८८
	२५.४) अनुशेष दूर करण्यासाठी	रु. कोटी	-	-	-	-	-	-	-	-
	२५.५) अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रमासाठी	रु. कोटी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
	२५.६) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रमासाठी	रु. कोटी	०.००	०.००	६२.६१	७८.३६	३४.३३	८२.३७	४४.९६	३०२.६३
२६	आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रम (विसस + विपस)									
	२६.१) मतदार संघ (विधानसभा)	संख्या	१०	२६	१८	६	७	५	३	७५
	२६.२) मंजूर तरतूद	रु. कोटी	९३.६३	१६४.६२	१०१.६१	३०.००	३९.९५	३३.२२	१७.६३	४८०.६६
	२६.३) मंजूर कामांची संख्या	संख्या	८७३	१,०९२	७८२	२१३	३२५	३९१	२४१	३,९१७
	२६.४) मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	रु. कोटी	७८.८६	१४८.६५	८४.८०	२१.१३	३२.९९	२९.०३	१०.२८	४०५.७३
	२६.५) संदर्भ वर्षात झालेला प्रत्यक्ष खर्च	रु. कोटी	८४.३९	१६२.७८	९२.०४	११.८०	३९.६३	३४.००	१६.०४	४४०.६७

अ.क्र.	बाब	परिमाण	मुंबई शहर	मुंबई उपनगर	ठाणे	पालघर	रायगड	रत्नागिरी	सिंधुदुर्ग	कोकण विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
२७	ग्रामपंचायतींचे उत्पन्न व खर्च									
	२७.१) उत्पन्न	रु. कोटी	ला. ना.	ला. ना.	३२२	१७९	५३९	१९९	१६५	१,४०५
	२७.२) खर्च	रु. कोटी	ला. ना.	ला. ना.	१८०	१०८	३३०	७६	८८	७८३
२८	जिल्हा परिषदांचे उत्पन्न व खर्च									
	२८.१) उत्पन्न	रु. कोटी	ला. ना.	ला. ना.	१,९५४	२,६५२	३,०९५	२,३१७	२०३	१०,२२१
	२८.२) खर्च	रु. कोटी	ला. ना.	ला. ना.	१,३०६	२,०००	१,७५६	२,१०३	१३०	७,२९५
२९	महानगरपालिका/ नगरपरिषदांचे उत्पन्न व खर्च									
	२९.१) उत्पन्न	रु. कोटी	४६,०८४	१७,८५८	३,४५९	४,३४२	५३५	४४७	७२,७२५	
	२९.२) खर्च	रु. कोटी	४६,००८	११,३२२	२,४९४	१,९०२	३३६	१८३	६२,२४५	
३०	नागरी पुरवठा									
	३०.१) रास्त भाव धान्य दुकाने	संख्या	२,६०५	१,७९५	१,०८५	१,४५१	९५२	४६३	८,३५१	
	३०.२) शासकीय गोदामे	संख्या	०	१६	२५	६०	४७	१७	१६५	
३१	सहावी आर्थिक गणना (२०१३)									
	३१.१) उत्पादन व दुरुस्ती सेवा									
	३१.१.१) उपक्रम (उद्योग)	हजार	५	१०	१९	१९	१३	९	८	८२
	३१.१.२) त्यातील कामगार संख्या	हजार	२३	३७	५१	५१	३७	१७	१५	२३०
	३१.२) घाऊक व किरकोळ व्यापार									
	३१.२.१) उपक्रम (उद्योग)	हजार	१०१	१४५	१४८	१४८	३१	१९	११	६०३
	३१.२.२) त्यातील कामगार संख्या	हजार	२७३	३२६	३१७	३१७	५६	३३	१५	१,३३८
	३१.३) परिवहन, वखार व साठवण गृहे									
	३१.३.१) उपक्रम (उद्योग)	हजार	२४	४१	४१	४१	६	७	६	१६५
	३१.३.२) त्यातील कामगार संख्या	हजार	७६	७७	१०२	१०२	२०	१३	९	३९८
	३१.४) सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा									
	३१.४.१) उपक्रम (उद्योग)	हजार	६०	१०७	८६	८६	२३	१६	१०	३८८
	३१.४.२) त्यातील कामगार संख्या	हजार	३८९	६४५	३९६	३९६	६९	४९	२९	१,९७१
	३१.५) इतर									
	३१.५.१) उपक्रम (उद्योग)	हजार	१७	३६	३८	३८	१३	७	७	१५६
	३१.५.२) त्यातील कामगार संख्या	हजार	४२	७८	८२	८२	१८	९	७	३१८

अ.क्र.	बाब	परिमाण	मुंबई शहर	मुंबई उपनगर	ठाणे	पालघर	रायगड	रत्नागिरी	सिंधुदुर्ग	कोकण विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	३१.६) एकूण									
	३१.६.१) उपक्रम (उद्योग)	हजार	२६१	४६५	४३९	४३९	१०२	७२	५१	१,८२९
	३१.६.२) त्यातील कामगार संख्या	हजार	१,०३५	१,६७१	१,४४५	१,४४५	२६४	१५६	९७	६,११३
३२	रोजगार निर्मिती									
	३२.१) रोजगार हमी योजना	लाख मनुष्य दिवस	ला. ना.	ला. ना.	४४	६२	४	९	५	१२४
	३२.२) सेवायोजन केंद्रात नोंदणीपटावरील अर्जदार	हजार	१६१	२९२	३४०	८०	१२८	८६	६२	१,१४९
	३२.३) कर्मचारी गणना									
	३२.३.१) शासकीय कर्मचारी	संख्या	६१,५२३	२२,२५४	३१,८७६	६,८५८	८,६९०	६,१२६	४,१८१	१,४१,५०८
३३	जिल्हा उत्पन्न अंदाज (२०२३-२४)									
	१) चालू किंमतीनुसार									
	१.१) एकूण उत्पन्न (स्थूल)	रु. कोटी	८,०१,३२२		५,९०,६७६		१,०६,६९४	४८,७३०	२८,३३४	१५,७५,७५६
	१.२) एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	रु. कोटी	६,८९,७६२		५,०९,९१६		९२,८४२	४२,९६९	२५,५६५	१३,६१,०५४
	१.३) दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रु.	४,५५,७६७		३,९०,७२६		३,१५,६८१	२,४५,४२१	२,७९,०८०	४,०२,७६८
	२) स्थिर किंमतीनुसार									
	२.१) एकूण उत्पन्न (स्थूल)	रु. कोटी	४,८४,५२१		३,५६,२४८		६४,५१६	२८,४८३	१६,६३०	९,५०,३९८
	२.३) एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	रु. कोटी	४,१३,८७४		३,०५,१४८		५५,७४३	२४,८६८	१४,८९८	८,१४,५३१
३४	रस्त्यांची लांबी									
	१) राष्ट्रीय महामार्ग (द्रुतगती महामार्ग धरून)	कि.मी.	०	५६	८४	११३	३४९	२७७	२३४	१,११३
	२) राज्य महामार्ग (प्रमुख राज्य महामार्ग धरून)	कि.मी.	०	०	२९३	६३५	८५८	१,०५१	६८७	३,५२४
	३) प्रमुख जिल्हा मार्ग	कि.मी.	५५७	०	१,३०९	१,०५३	१,२७६	२,१७७	१,१४७	७,५२०
	४) इतर जिल्हा मार्ग	कि.मी.	०	१,५४१	१,७९१	८२४	१,९९६	१,४५८	६७४	८,२८४
	५) ग्रामीण रस्ते/ इतर रस्ते	कि.मी.	०	०	२,०३५	४,२३९	४,३२३	५,५२२	५,४७७	२१,५९६
	एकूण	कि.मी.	५५७	१,५९७	५,५१३	६,८६४	८,८०२	१०,४८४	८,२१९	४२,०३७
३५	दूरदर्शन केबल धारकांची संख्या	संख्या	२,७२,१८९	६,८०,६६५	०	०	०	३८,००६	०	९,९०,८६०
३६	एकूण रास्त भाव धान्य दुकानांची संख्या	संख्या	२,६०५		१,७९५	१,०८५	१,४५१	९५२	४६३	८,३५१
	१) रेशन कार्ड धारकांची संख्या	लाख	४५	४५	१८	७	८	४	२	१३०
३७	जिल्हातील एकूण मोटार वाहने									
	१) एकूण प्रवासी वाहने	हजार	१,४०६	३,५२५	४,४२५	८५१	१,१८३	४४७	२९१	१२,१२८
	२) एकूण माल वाहतूक वाहने	हजार	४९	१०७	४३५	७२	१४३	४६	२०	८७३

अ.क्र.	बाब	परिमाण	मुंबई शहर	मुंबई उपनगर	ठाणे	पालघर	रायगड	रत्नागिरी	सिंधुदुर्ग	कोकण विभाग
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
३८	परिवहन महामंडळ									
	१) अस्तित्वात असलेल्या बस गाड्या	संख्या	१२२	४५	५७६	४३६	५२४	७३९	३५७	२,७९९
	२) वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न	रु. कोटी	११७.२५	३३.५७	३४३.४५	२३९.३३	४७०.०४	४०६.७६	९९.०९	१,७०९.४८
३९	पोलीस कर्मचारी संख्या	संख्या	१९,९४३	१९,९४०	६,००८	२,७३४	२,५५१	८६४	५४४	५२,५८४
४०	एकूण न्यायालयांची संख्या	संख्या	१२६	७९	१४६	१४६	१३२	८७	३५	७५१
उ.ना. - उपलब्ध नाही		ला.ना. - लागू नाही								

कोकण विभाग आणि महाराष्ट्राची तुलनात्मक माहिती

अ.क्र.	बाब	परिमाण	कोकण विभाग	महाराष्ट्र	महाराष्ट्राशी तुलना (टक्केवारी)
१	२	३	४	५	६
एक	प्राकृतिक रचना				
१	भौगोलिक स्थान				
	१.१) उत्तर अक्षांश	अंश	१५.४' - २०.२'	१६.४' - २२.१'	-
	१.२) पूर्व रेखांश	अंश	७२.३' - ७४.३'	७२.६' - ८०.९'	-
	१.३) क्षेत्रफळ	हजार चौ. कि.मी.	३१	३०८	१०.०
२	प्रशासकीय रचना				
	२.१) तालुके	संख्या	५०	३५५	१४.१
	२.२) शहरे	संख्या	११९	५३४	२२.३
	२.३) एकूण गावे	संख्या	५,९९७	४०,९५९	१४.६
	२.४) पैकी निर्जन गावे	संख्या	७८	२,७०६	२.९
दोन	स्थानिक स्वराज्य संस्था				
१	महानगरपालिका	संख्या	१०	२९	३४.५
२	नगरपरिषदा	संख्या	२२	२४६	८.९
३	कटक मंडळे	संख्या	०	७	०.०
४	पंचायत समित्या	संख्या	४५	३५१	१२.८
५	ग्रामपंचायती	संख्या	२,९९४	२७,९१३	१०.७
तीन	लोकसंख्या (जनगणना २०११)				
१	ग्रामीण	हजार	६,३०३	६१,५५६	१०.२
२	नागरी	हजार	२२,२९८	५०,८१८	४३.९
३	एकूण	हजार	२८,६०१	१,१२,३७४	२५.५
४	पुरुष	हजार	१५,१०४	५८,२४३	२५.९
५	स्त्रिया	हजार	१३,४९८	५४,१३१	२४.९
६	स्त्री-पुरुष प्रमाण	हजार पुरुषांमागे स्त्रियांची संख्या	८९४	९२९	-
७	अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	हजार	१,७९१	१३,२७६	१३.५
	७.१) एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	६.३	११.८	-
८	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	हजार	२,००५	१०,५१०	१९.१
	८.१) एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	७.०	९.४	-
९	लोकसंख्या घनता (प्रती चौ.कि.मी.)	संख्या	९३३	३६५	-

अ.क्र.	बाब	परिमाण	कोकण विभाग	महाराष्ट्र	महाराष्ट्राशी तुलना (टक्केवारी)
१	२	३	४	५	६
१०	साक्षरतेचे प्रमाण				
	१०.१) ग्रामीण	टक्के	७४.२	७७.१	-
	१०.२) नागरी	टक्के	८७.३	८८.७	-
	१०.३) एकूण	टक्के	८६.६	८२.३	-
	१०.४) पुरुष	टक्के	९०.७	८८.४	-
	१०.५) स्त्रिया	टक्के	८२.०	७५.९	-
	१०.६) साक्षरतेमध्ये महाराष्ट्राचा देशात क्रमांक	क्रम संख्या	-	१२	-
११	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे	लाख	उ. ना.	उ. ना.	-
चार	जिल्हा उत्पन्न अंदाज (२०२३-२४)				
१	चालु किंमतीनुसार				
	१.१) एकूण उत्पन्न (स्थूल)	रु. कोटी	१५,७५,७५६	४०,५५,८४७	३८.९
	१.२) दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रु.	४,६६,३०४	३,१९,४७४	-
	१.३) एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	रु. कोटी	१३,६१,०५४	३५,३७,९६८	३८.५
	१.४) दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रु.	४,०२,७६८	२,७८,६८१	-
२	स्थिर किंमतीनुसार				
	२.१) एकूण उत्पन्न (स्थूल)	रु. कोटी	९,५०,३९८	२४,३५,२५९	३९.०
	२.२) दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रु.	२,८१,२४६	१,९१,८२२	-
	२.३) एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	रु. कोटी	८,१४,५३१	२१,०७,५९७	३८.६
	२.४) दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रु.	२,४१,०३९	१,६६,०१३	-
पाच	कृषि				
१	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	२,९१७	३०,७५८	९.५
२	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	५११	५,१६३	९.९
३	जंगलव्याप्त क्षेत्राचे भौगोलिक क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	१७.५	१६.८	-
४	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन				
	४.१) बिगर शेती वापराखालील	हजार हेक्टर	५४३	१,७७२	३०.६
	४.२) पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली	हजार हेक्टर	३२५	१,९८५	१६.४
	४.३) एकूण (४.१ + ४.२)	हजार हेक्टर	८६८	३,७५७	२३.१
५	पडीत जमीन व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन				
	५.१) कायम गुरे चरण व इतर	हजार हेक्टर	उ. ना.	१,४४९	-
	५.२) झाडे-झुडपांखालील	हजार हेक्टर	उ. ना.	२७६	-

अ.क्र.	बाब	परिमाण	कोकण विभाग	महाराष्ट्र	महाराष्ट्राशी तुलना (टक्केवारी)
१	२	३	४	५	६
	५.३) लागवडीलायक परंतु पडीत	हजार हेक्टर	१५४	१,०११	१५.२
६	पडीत जमीन				
	६.१) चालू पड	हजार हेक्टर	११४	१,५३०	७.५
	६.२) इतर पड	हजार हेक्टर	२११	१,२१८	१७.३
७	पिकाखालील क्षेत्र				
	७.१) पिकाखालील निव्वळ पेरणी क्षेत्र	हजार हेक्टर	७३६	१६,३५४	४.५
	७.२) दूसोटा/ तिसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	२६	८,३१३	०.३
	७.३) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	७६३	२४,६६७	३.१
८	ओलिताखालील क्षेत्र				
	८.१) निव्वळ ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	४९	उ. ना.	-
	८.२) एकूण ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	६६	उ. ना.	-
९	महत्वाचे पिकाखालील क्षेत्र				
	९.१) तृणधान्ये	हजार हेक्टर	९९२	६,७५०	१४.७
	९.२) कडधान्ये	हजार हेक्टर	४६	४,९८७	०.९
	९.३) तेलबिया	हजार हेक्टर	१२	५,५५७	०.२
	९.४) ऊस	हजार हेक्टर	२	१,१६७	०.२
	९.५) कापूस	हजार हेक्टर	०	४,१२३	०.०
१०	सरासरी पर्जन्यमान	मि.मी.	३,१५८	१,३८५	-
११	जमीन वहीती धारण क्षेत्र				
	११.१) २ हेक्टरपेक्षा कमी क्षेत्र	हजार हेक्टर	१,२५५	११,४८७	१०.९
	११.२) २ ते १० हेक्टर क्षेत्र	हजार हेक्टर	२१७	८,३५२	२.६
	११.३) १० हेक्टरपेक्षा जास्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	१४	१,२२०	१.१
सहा	अंशतः व पूर्णतः सिंचन क्षमता निर्माण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील क्षेत्र				
१	मोठे पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	१०	८६	११.६
	१.१) लाभक्षेत्र (निर्मित सिंचन क्षमता)	हजार हेक्टर	१००	३,१९४	३.१
२	मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	१४	२९८	४.७
	२.१) लाभक्षेत्र (निर्मित सिंचन क्षमता)	हजार हेक्टर	७६	१,०००	७.६
३	लघु पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	१६१	३,२२९	५.०
	३.१) लाभक्षेत्र (निर्मित सिंचन क्षमता)	हजार हेक्टर	८९	१,३६२	६.५
४	सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	१९	१,३९४	१.४

अ.क्र.	बाब	परिमाण	कोकण विभाग	महाराष्ट्र	महाराष्ट्राशी तुलना (टक्केवारी)
१	२	३	४	५	६
सात	पशुसंवर्धन (पशुगणना २०१९)				
१	एकूण पशुधन	हजार	१,५७१	३३,०८०	४.७
२	गोजातीय	हजार	८४२	१३,९९३	६.०
३	महिषवर्गीय	हजार	३६६	५,६०४	६.५
४	मेंढ्या व शेळ्या	हजार	३५५	१३,२८५	२.७
५	कोंबड्या व बदके	हजार	१०,८१५	७४,२९८	१४.६
आठ	सहकार क्षेत्र				
१	सहकारी संस्था	संख्या	९८,३१८	२,३३,५१३	४२.१
२	प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्था	संख्या	१,०६९	२१,२८४	५.०
	२.१) सभासद संख्या	लाख	९	१५७	५.६
	२.२) दिलेले कर्ज	रु. कोटी	१,५१८	१३,८८७	१०.९
	२.३) येणे कर्ज	रु. कोटी	५,९०२	३२,३९०	१८.२
३	सहकारी दुग्धसंस्था	संख्या	३५९	११,८३२	३.०
नऊ	वीज (मार्च २०२५ अखेर)				
१	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	५,९०३	४१,९२३	१४.१
२	विज पुरवठा केलेले कृषी पंप संच	हजार	उ. ना.	४,८६९	-
३	विजेचा वापर				
	३.१) घरगुती	दशलक्ष कि.वॅ. तास	१९,१८०	३७,२११	५१.५
	३.२) वाणिज्यिक	दशलक्ष कि.वॅ. तास	१०,३९४	१६,३०२	६३.८
	३.३) औद्योगिक	दशलक्ष कि.वॅ. तास	१४,०९६	६५,४५९	२१.५
	३.४) कृषी	दशलक्ष कि.वॅ. तास	२९६	३८,४२८	०.८
	३.५) इतर	दशलक्ष कि.वॅ. तास	२,५७३	८,८२४	२९.२
	३.६) एकूण (३.१ ते ३.५)	दशलक्ष कि.वॅ. तास	४६,५३९	१,६६,२२४	२८.०
दहा	परिवहन व दळणवळण				
१	रेल्वे मार्गाची एकूण लांबी	कि.मी.	१,३४०	६,२९६	२१.३
२	रस्त्याने जोडलेली गावे				
	२.१) बारमाही	संख्या	५,८३६	४०,१२२	१४.५
	२.२) हंगामी	संख्या	उ. ना.	३७४	-
३	रस्त्यांची लांबी				
	३.१) राष्ट्रीय महामार्ग (द्रुतगती महामार्ग धरून)	कि.मी.	१,११३	१८,३६६	६.१
	३.२) राज्य महामार्ग (प्रमुख राज्य महामार्ग धरून)	कि.मी.	३,५२४	३४,२२४	१०.३
	३.३) प्रमुख जिल्हा मार्ग	कि.मी.	७,५२०	७४,७९७	१०.१

अ.क्र.	बाब	परिमाण	कोकण विभाग	महाराष्ट्र	महाराष्ट्राशी तुलना (टक्केवारी)
१	२	३	४	५	६
	३.४) इतर जिल्हा मार्ग	कि.मी.	८,२८४	४२,२१७	१९.६
	३.५) ग्रामीण रस्ते	कि.मी.	२१,५९६	१,७६,२१८	१२.३
	३.६) एकूण (३.१ ते ३.५)	कि.मी.	४२,०३७	३,४५,८२२	१२.२
अकरा	नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार				
१	नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	१६,३२६	३९,५४१	४१.३
२	नोंदणीकृत चालू कारखाने	संख्या	१५,७६५	३८,२५०	४१.२
	(त्यातील कामगार)	संख्या	१३,३३,५२८	३४,७४,२६०	३८.४
३	साखर कारखाने	संख्या	०	१७२	-
	(साखरेचे उत्पादन)	हजार मे. टन	०	८,१०४	-
४	सहकारी सुत गिरण्या	संख्या	०	२१२	-
बारा	शिक्षण क्षेत्र				
१	प्राथमिक शिक्षण				
	१.१) एकूण शाळा	संख्या	१४,४६९	१,०४,५२६	१३.८
	१.२) विद्यार्थी	हजार	१,८३१	१४,५०१	१२.६
	१.३) शिक्षक	हजार	७१	४९७	१४.२
	१.४) प्रती शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	२६	२९	-
२	माध्यमिक शिक्षण				
	२.१) एकूण शाळा	संख्या	५,७२५	२९,६४१	१९.३
	२.२) विद्यार्थी	हजार	२,३०३	६,३६२	३६.२
	२.३) शिक्षक	हजार	९२	२४६	३७.५
	२.४) प्रती शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	२५	२६	-
३	उच्च शिक्षण				
	३.१) संस्था	संख्या	९१४	४,२८८	२१.३
	३.२) एकूण विद्यार्थी	हजार	७८१	१,०४०	७५.१
४	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण				
	४.१) व्यवसाय पदवी शिक्षण संस्था	संख्या	११९	१,००७	११.८
	(प्रवेश क्षमता)	संख्या	३५,४४७	२,१०,२६६	१६.९
	४.२) व्यवसाय पदविका शिक्षण संस्था	संख्या	५१	१,०८२	४.७
	(प्रवेश क्षमता)	संख्या	१६,०७३	१,५४,९८७	१०.४
	४.३) शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	६६	४१९	१५.८
(प्रवेश क्षमता)	संख्या	१६,६५८	९६,९३६	१७.२	

अ.क्र.	बाब	परिमाण	कोकण विभाग	महाराष्ट्र	महाराष्ट्राशी तुलना (टक्केवारी)
१	२	३	४	५	६
	४.४) अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (विना अनुदानित)	संख्या	३७	५८८	६.३
	(प्रवेश क्षमता)	संख्या	२,९९७	५३,७२४	५.६
तेरा	सार्वजनिक आरोग्य				
१	रुग्णालये	संख्या	१२०	५२८	२२.७
२	दवाखाने	संख्या	५८०	८५१	६८.२
३	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	५५८	१,९३६	२८.८
४	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	१,४०७	१०,७६५	१३.१
५	प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	४	१२१	३.३
चौदा	आदिवासी कल्याणकारी योजना				
१	आदिवासी आश्रमशाळा	संख्या	१६५	१,०५३	१५.७
	(त्यातील विद्यार्थी)	संख्या	८७,७०६	४,५३,०७३	१९.४
पंधरा	मागासवर्गीय कल्याणकारी योजना				
१	मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे	संख्या	१६९	२,८२९	६.०
	(त्यातील विद्यार्थी)	संख्या	८,४९६	१,४२,१२५	६.०
सोळा	सार्वजनिक वितरण व्यवस्था				
१	एकूण रास्त भाव धान्य दुकाने	संख्या	८,३५१	५१,६७३	१६.२
२	पुरविलेला एकूण साठा				
	२.१) गहु	लाख मे. टन	३.६१	१३.८०	२६.१
	२.२) तांदूळ	लाख मे. टन	८.५९	२४.४०	३५.२
३	शासकीय गोदामे	संख्या	१६५	१,१८५	१३.९
४	साठवण क्षमता	हजार मे. टन	८५	८३५	१०.२
उ.ना. - उपलब्ध नाही		ला.ना. - लागू नाही			

